

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDÉKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KÖZLÖNYE

Egész évre
Félévre
Negyedévre
Egy órára

10 k.
5 " "
2 " 50 "
1 " "

Egyes szám ára 4 kr.

Felelős szerkesztő: **Kohányi Gyula.**

Kiadók: **Hoffmann és Társa.**

Hirdetési díj:

Négy hasábos petit sorért 5 kr. Nagyobb terjedelmű a több-z a hirdetések alk. szerint jutányos áron vétetnek fel. Bélyeg-díj mind den külön beiktatásért 30 kr.

A költségvetés.

Debreczen, jan. 12.

I.

Ma kezdte meg a képviselőház az idei állami költségvetés tárgyalását. Tudvalevő dolog, hogy a most tárgyalás alá kerülő javaslat már átment a mult országgyűlés pénzügyi bizottságának reortáján s az annak megállapodása szerint átalakított javaslatot október első napjaiban már a plenum elé is terjesztették, mikor épen az előadó után felállott Bánffy báró és kihirdette, hogy az országgyűlést fel fogja a király osztalni.

Az így átalakított, megrostált javaslatot aztán újra beterjesztette a pénzügyminiszter, minden expozé nélkül az új képviselőház elé. Fontosnak tartjuk ennek kiemelését, mert hiszen a Bánffy kormány makacsságától kitelhetett volna az is, hogy újból az eredeti javaslatot veszi elő s azt tárgyalatja a Hazzal.

Tudvalevő dolog, hogy már az általános vita alatt kitűnik, mely tárczák költségvetésénél várhatók nagyobb viták. Mi most az általános vita kezdete előtt a jövőbe kívánunk vetni néhány pillantást s kijelölni, mik lesznek az idei budgetvita uralkodó eszméi, — illetve, mit szeretnénk mi hallani.

Az általános politika taglalásán kívül a külügyi kérdések megvitatása kell hogy az általános budgetvitának egyik

főtárgya legyen. Nem volt helyes gyakorlat különösen pártunk részéről, hogy a képviselőházban legfeljebb interpellációk útján kerültek szóba a külpolitikai eseményei: ezentul kell, hogy azokra különösen a költségvetések tárgyalása alkalmával súlyt fektessünk. Már majdnem szálló igévé lett a keleti kérdésben »a hatalmak közös akciója«, — feleletre kell tehát kényszeritenünk a kormányt, mi ennek a végcélja?!

A belügyi kérdések között a miniszterelnök ujévi beszéde szerint is legfontosabb a közigazgatás államosításának kérdése. Itt újra szembeszökő ellentétben áll pártunk a kormánnyal. Ezt sem szabad néhány szóval elútnunk. — Ugyancsak a belügyi tárcza keretében szó kell, hogy essék a választási törvény revíziójának a titkos szavazásnak, valamint a kuriai bíraskodás leszavazott javaslatának a sorsáról. A képviselőház házszabályai elrendelik, hogy minden törvényjavaslat a Ház mindenkor határozata szerint az osztályok közbenjöttével, vagy mellőzésével utasítandó a szakszabályhoz. Tudvalevő, hogy az osztályokba sors szerint be van osztva Háznak minden tagja s így akad olyan osztály is, melyben az ellenzék van többségben. Olyanféle intézmény volna ez, mint az esküdtszék az igazságszolgáltatásban Tiszta Kálmán azonban ellenzéki korában kiismerve az osztályi tárgyalások hasznát, mikor kormányra jutott, mindig az osztályok mel-

lőzésével utasította a javaslatokat a szakszabályokhoz. Követték ebben a példáját Szapáry gr. Wekerle és eddig Bánffy is: pártunknak kötelessége ennek az anomáliának a megszüntetését követelni.

A király személye körüli miniszter tárczájánál a Pápay István halála, valamint a lefolyt ezredévi ünnepségek épen aktuális teszik a magyar udvartartás kérdését. De ugyanitt nem, szabad elhallgatni a trónöröklés ügyének még mindig aktuális kérdését sem kapcsolatban az udvarnál szokásos renunziációkkal, amelyek közjogunk értelmében mindaddig semmiesek, míg a magyar törvénykönyvbe nincsenek iktatva.

Nem szabad továbbá szó nélkül hagynia a Bánffy-kormány nemzetiségi politikáját sem, amely ellen bizonybizony sok kifogás tehető az utóbbi időben.

A többi tárczák körében hangsúlyozandó politikai kérdésekről majd a következő cikkben.

Spectator.

A kvóta. Bécsi forrásból értesítenek, arról, hogy a kvóta tekintetében a két kormány között megtörtént a megállapodás. Magyarország kvótája eszerint 35%, a praecipuum nélkül, vagyis praecipuummal 36¹⁰/₁₀₀%, ami az eddig 31¹⁰/₁₀₀%-al szemben $\frac{4}{100}$ emelkedés

A „DEBRECZEN” TARCZAJA.

1897.

Egy ezredév, sebesszárnnyon.
Felettünk hogy tova szált:
Mégálunk im a határon
És kaczagjuk a halált!
Hányszor áltunk szembe vele,
S bár mindenki elhagyott:
Ég kegyelme, kardunk éle
Mindig diadalt adott!

Mégálunk és visszánézünk:
Mögöttünk nagy, tiszta, mult;
Hullott a verünk... de a térdünk
Meghajolni nem tanult!
Leigáztunkh árom tengert,
Nőt nyomunkon hirvirág...
Beesülte a magyar embert
S tisztelte a félvilág!

Vad haraggal sötét ármány
Hányszor rontott ellenünk!
S pusztulásunk' végünk' várván

Ujjongot már elenünk...
Ez az ellen sunyi gyáva!
Ránk máig is agyarog —
Ám ki tőle meghátrálna,
Hol a hitvány, magyarok?

Nem volt ne is legyen ilyen
Mig magyar lesz a magyar,
Mig ez ősi földön itten
Élni virulni akar!...
Sorsunk bár akárhogy fordul,
Legyen barmily mostoha:
Mig kinem dülünk a sorból,
Ne csüggedjünk el soha!

Uj ezredév első napja
Most hogy ime ránk derül.
Mindeu magyar megfogadja,
S meg is tartsa emberül:
Függetlenség, szabadság lesz
Mindhalálig jelszava!...
— S mig nap süt, világ világ lesz
Él, virul e szent haza!

Lampérth Géza.

Egy debreczeni juhászbojtár Amerikában.

A »Debreczen« számára, írta:

Királyfi Pál.

Maholnap ki fog halni az a nemzedék Amerikában is, aki rajongva szerette Kossuth Lajost.

A mai fiatalság Amerikában nem lelkesül többé a nagy eszmékért. Ma az amerikai fiatalságot még saját hazája története is unatja, nekik szenzációs vad ujdonságok kellene. Pedig hány ősz Yenkee mesélgeti el fiának, hogy 1851-ben járt itt egy nagy állam férfi a vén Európából a ki megváltója volt egy nemzetnek. Egy Kossuth nevezetűnek mi a rokonlelkű amerikaiak képviselőházunkból hallgattuk lelkes eszméit, külön Kossuth dollárokat nyomtattunk az ő tiszteletére. Hiába különösen Amerikában a legszebb eszmék eltorpülnek a vagyon szerzés mániája között.

De azért tisztelettel adózunk az ősz yenkeeknek eme szép vonásáért.

Pedig mint kutyával bántak el a yen-

ez pedig — a közösgyi költségeket kerek-számban 160 milliónak véve föl — évenkénti 7.840.000 forint teheröbblenek felel meg.

A nemzeti párt értekezlete. Az országgyűlési nemzeti pártnak tegnap este 6 órára Nandor elnöke alatt értekezlet volt melyen a párt a Ház ülésének napirendjére kitűzött javaslatokat tárgyalta. Ezek közül a mérsékelt áru marhasó árusítására vonatkozó javaslatot az értekezlet elfogadta s a részleteknél egy módosítás megtételét határozta el, ellenben a közösgyi zárszámadások alapján kívánt póthitelre és a viczinális vasutakra vonatkozó javaslatokat, még pedig az elsőt a kormány iránti bizalmatlanságból, az utóbbiakat pedig egyáltalában el nem fogadja.

A kabinet-iroda új főnöke. — Politikai körökben mind nagyobb határozottsággal terjedt a hír, hogy V e s s y Sándor a bpesti kir. ítélő tábla elnökét már legközelebb kinevezik a királyi kabinet-iroda főnökévé.

A Kossuth-párt értekezlete. Az országgyűlési függ. és 48-as Kossuth pártnak tegnap d. e. 11 órakor H e l f y Ignác elnöke alatt értekezlet volt. K o s s u t h Ferenczet ki tegnap d. e. 10 órakor érkezett még Olaszországból, hol a karácsonyi szünetet töltötte, mikor megjelent az értekezleten lelkes üdvözléssel a párttagok. — Az értekezlet elsöben az 1897. évi költségvetést általánosságban tárgyalta s kimondotta, hogy ragaszkodva közjogi álláspontjához a költségvetést általánosságban sem fogadja el. A párt bizalmatlanságát a jelen kormányval szemben külön határozati javaslatban fogja kifejezni s megbizta K o s s u t h Ferenczet, hogy azt a költségvetés általános tárgyalása alkalmából terjessze a Ház elé. Ezután az olesó marhasó behozatalánál szóló törvényjavaslatot vette tárgyalás alá az értekezlet. A párt egészében és célzatában helyesli a törvényjavaslatot, mindazáltal a marhasó árát most is drágájá s kiváltkép vecatörusoknak tartja a törvényjavaslatnak az ellenörszre vonatkozó intézkedéseit. A párt nak az az öhajátása s ennek a Ház plénuma előtt leendő tolmácsolásával B r á z a y Kálmánt bizta meg, hogy a marhasó produkcionális áron adassék el a gazda közönségnek. A párt szerdán újból értekezletet tart, melyen folytatni fogja a költségvetés tárgyalását.

Szociáldemokarata párt kereskedö-segének gyűlése. Az újpesti kereskedösegének vasárnap d. u. a külsö väczi ut közelében gyűlést tartottak, melyen mintegy 250 kereskedösegéd

vett részt. — A gyűlésen a kereskedösegédek szervezkedésével foglalkoztak, valamint azoknak közgazdasági és politikai helyzetével. — Schlesinger Oszkár, Kovács Lajos, Fischer Dezsö stbiek hozzászólása után határozatban elfogadták a gyűlésezök, hogy szervezkedés szükségéből asztaltársaságot alakítanak s a »Kereskedösegéd« címü szaklapot, ha tényleg szociáldemokarata programmal fog megjelenni, támogatni fogják.

A képviselöház mai ülése. A képviselöház ma délelött 10 órakor tartott ülése napirendjére kitűzték a tegnap elfogadott törvényjavaslatok harmadszori olvasását a zárszámadási bizottságnak egy elmaradt jelentését és ez idei évi költségvetés i e l ö i r a n y z a t t á r g y a l á s á t,

Az 1897-ik évi költségvetés. A képviselöház szokatlanul késön csak ma január hó 12 én kezd meg az ez idei költségvetés tárgyalását melynek a pénzügyi bizottság nevében immár másodszor is letárgyalva, Hegedüs Sándor lesz a képviselöházi előadója. Szokatlan időben szokatlan körülmények között kezdődik a vita mely tekintetbe véve a Ház hangulatát nem igen fog sokáig eltartani. Politikai körökben azt hiszik hogy e héten legfeljebb a j ö v ő hét elején befejezik az általános tárgyalást az egyes tárczák közül pedig a belügyinél lehet hosszab beszédekre nagyobb vitára kilátás, mit főképp a választási visszaélések és a küszöbön álló közgazdasági reform tesznek könnyen megerthetövé. A kormánypart mar határozatilag is kimondotta a Lloyd-klubban hogy rövid lesz a költségvetési vita, a mi a munkás párt változatlan hajlandóságai közül azt is bizonyítja, hogy a kiegyezési tárgyalások befejezésükhöz közelednek, mert a költségvetés elfogadása után a gazdasági kiegyezés és a vám-és kereskedelmi szövetség kérdése felett kell majd a Háznak határoznia. A költségvetési vitára különben a legjellemzőbb az, hogy az előző évek gyakorlatától eltéröleg, ma egy nappal a vita megkezdése előtt szólásra még senki sincs följegyezve.

KÜLFÖLD.

Ausztria-Magyarország és az üszkübi metropolita kérdés. Mint a »Kel. Ért.«-nek Konstantinápolyból jelentik, mélyreható okok azok, melyek a görög patriárkátust arra in-

ditják, hogy az üszkübi püspöki szék betöltését el ne hamarkodja. Ugy a s z e r b, mint a m o n t e n e g r ö i kormány ugyanis egyértelműség K o s s o w i c s Sabbas archimandritának kinevezését támogatják, ki pánszerb tervei különösen pedig Boszniában kifejtett izgató tevékenége által volt hirhede; a főpap kinevezéséhez a bécsi külügyi hivatal nem adhatná meg beleegyezését, sőt ha ez mégis megtörténne, az osztrák-magyar monarchia kénytelen lenne, B o s z n i á t és H e r c z e g o v i n á t a g ö r ö g p a t r i á r k á t u s b e n n h a t ó s á g a a l ö l k i v o n n i Msgr. Anthimos, a görög patriárka annak tudatában is van ez az az ok miért vonakodik egyáltalában a püspöki szeket egy szerb főpappal betölteni.

Tüntető orvosnövendékek. Az athéni orvosnövendékek tüntetésére vonatkozólag a következöket írják a »Kel. Ért.«-nek: A rektor erélyes közbelépése nem tévesztette el hatását az orvosnövendékek zöme már elállott a tüntetéstől s csak egy néhányan, mintegy 20—25 kijelentette, hogy nem járnak el tovább az előadásokra, ha Gelvanisz dr. a sebészet tanára le nem mond. A rektor azonban kiiratta az illetök nevét a fekete táblára s kijelentette nekik, hogy maguknak tulajdonítsák a relegációt, ha el nem állanak a tüntetéstől. — Az ügy ezzel befejezését is nyerte, a mennyiben a kultuszminiszter is mindenben helyeselte a rektori intézkedéseit.

Országgyűlés.

A képviselöház ülése.

— Budapesti levél. —

jan. 7.

A hosszú karácsonyi szünet után az ifju Ház úgy érkezett vissza, mint egy elagott testület: szürkén és morózusan. Nem látszott egyetlen mosolygó arc sem. Az ifju liberálisok, a kik azelőtt sugároztak honatyi méltóságukban, úgy léptek be, mintha valójában veteránok lennének s fogatékán volna a számuk s álmoság gyötörné öket. Alig hallgatta valaki az elnöki bejelentéseket, a melyek közül följegyzésre méltó, hogy Nemeskéri K i s s Pál, F e s t e t i c h Andor, Kolozsvári K i s s István és R á t h Péter most mutatták be mandátumaikat. Az új képviselök közül Halas kerek arcu követét zajosan meg

keek a szegény kivándorló magyarokkal: Ha inségbe jut a magyar yenke képes félhalva látni, de azért mégsem adna egy darab kenyert. De ha egy olyanra akad véletlenül a nyomorgó, aki Kossuthot ösmerte akkor a barátság kész és képes lesz az utolsó falat kenyert a magyarral megosztani, de ritka eset, hogy honfitársunk épen akkor találjon Kossuthistát midön szüksége van rá.

Történetek esetek bár ha ritkán is, mire mi magyarok igen szivesen emlékezünk. A többek közül elmondom Kovács Pali esetét ki Debreczenből a 70-es években subában és, gatyában vándorolt hosszú botjával Amerikába, ahol szintén a nyáját akarta örizni, persze egy kicsit jobb fizetéssel.

Kovács Pali 22 éves izmos legény volt, aki nem igen ijedt meg a maga árnyékától. Kovács New-yorkban kötött ki s alig hogy a hajót a parthoz erősítették Kovács bó gatyáson neki indult gazdát keresni, hogy a nyarat ne töltse el semmit tevéssel. De bizony mikor az amerikaiak ezt meglátták elkezdtek bámulni hogy a szájak is tájva maradt. A gyermek-sereg pedig százával nyomba utána és kezdtek a jó és becsületes szándéku Debreczeni

fiut dobálni kövekkel és dinnye hajjal. Amit bizony Kovács már megsokalt és határozott, de ebben nem volt semmi köszönet, mert a krónika azt mondja, vagy 35 gyermek az orrával a földet, turta

A felnöttekben düh kezdett forrni, de azért egy sem merte ököl párbajra kihívni öt de bizony közel menni hozzá is felt.

Vegre is a rendörséért folyaamodtak 10 rendör érkezett a gyereksereg védelmére s úgy pusztá kézzel neki mentek, hogy lánczra verjék. De Kovács Pali nem engedett a negyvennyolczból és egyet fordult botjával a szerencsétlen rendörök között. Az eredmény az lett, hogy kettö meghalt, négy feje bubján kapott ütéstől a földön terült el, öt pedig a futásban keresett menedéket, Kovács Pali pedig folytatni kezdé utját, mintha semmi sem történt volna véle. Csak bámult, hogy mi az Isten csodája lelte ezeket.

Alig kaladt a jó fiu vagy ötszáz lépést ujra megtámadták. De most 25-en voltak, köztük maga Jakton, New-York rendörfönöke is. Egy pár perczig farkas szemet néztek, az ellenség mintha gondolkozni akarnának, hogy nem volna jobb a dolgot békés uton elintézni.

De bizony a debreczeni fiu nem tágitott és inge ujját kezdé felgyürni és a rendörök közé kiáltott magyarul: Na most jöhettek, ha Kossuth idejében a muszkával nem csatázhattam, csatázok véletek.

A Kossuth szó hallatára a rendörfönök eldobta kis botját — a mit a new-yorki rendörség kard helyett használ — és nyájasan jobbát nyujta Kovácsnak, a ki nem is vette tréfára a dolgot és kezét fogott a rendörfönökkel.

Kovács azután szépen el is sétált a rendörfönökkel s lakására, a hol atöltözött és szépen megtanult angolul.

S Kovácsot nem büntették meg söt bátorságáért rendörnek képezték ki. S ma ott áll New-Yorkban a Clinton és a Houston utca sarkán a hol a magyarok a legtöbb számban laknak, S ha egy magyar mellette elmegyem nem igen állja meg, hogy meg ne kérdezze tőle: Hát Kovács bácsi üssük-e a Yenket? Ö nem szól semmit csak egy néma bölintással felel mert szívében érzi, hogy jobb volna a nyáját örizni otthon a Hortobágyon.

eljenztek künn a folyosón is, benn a teremben is:

— Hiába mesterkedett ellenem a kormány, harsogta az öreg, azér is itt vónék, vagy mi.

Megéljenztek az ipartestület fölrátát, a mely az önálló vámterületet kívánja.

S z e r b György rövid jelentésének meghallgatása után N e m é n y i Ambrus lépett az előadói székre és kezdődhetett a marhasóról szóló törvényjavaslat tárgyalása. Általános társalgás közt ismertette Neményi a javaslat intézkedő részeit s azokat a hasznokat, a melyek ezekből a gazdaközönségre szállnak. Z i c h y Jenőn kívül csak az öreg M a d a r á s z hallgatta a beszédet, a ki közbe-közbekiáltott.

— . . . Mert a só redenaturálása . . . beszélte az előadó.

— Micsoda? zugott közbe Madarász apó — hát az mi? Magyarul beszéljen.

Hogy mondjuk ezt magyarul, kérdezte jobbról egy kíváncsi hang, redenaturálása?

— Természetbeni előállítása! kiáltott át Madarász.

Az előadói beszéd után szűz szónoklat következett B r á z a y Kálmán kelt föl a szélsőbalról. A nagykereskedő a mezőgazdák érdekében szólalt fel először. — Szimpatikus figyelemmel fordultak feléje minden oldalról, hanem az érdeklődés nem tartott sokáig, csak addig, amíg Brázay a javaslat részletes kritikájához nem fogott, arlejtés, lajstromozás, konzerválás, e szavai alig hallatszottak már a megújult társalgás zugában kijelentette, hogy a függ. párt nevében általánosságban megszavazza, de a részleteknél módosításai lesznek. Kifogása van az ellen, hogy a só árát vidékenként más más összegben állapítják meg. Nem helyesli a lajstromozás módját s különösen azt, hogy négytől 400 koronáig szabták meg a birtágot. Ez örökös zaklatásnak és sok licitációknak leszen a forrásává. — E kifogás érdekében határozat: javaslatot nyújtott be.

Z i c h y Jenő gr. a nemzeti pátról sietett a javaslatot is, a Brázay módosításait is elfogadni s egy kérdést intézett a miniszterhez. A kérdés a Romániába való magyar só igen olcsó szállításáról szól, de hallani nem lehetett. E másfél percznyi beszéd után Zichy leült. Egyszerre csönd lett.

— Hát már vége van? — fordultak jobbról Zichy felé.

— Hogyne. Mit beszéljek? Szóljon a miniszter.

Miniszter azonban nem mozdult egy sem. Végre aztán fölállt A s b ó t h János és O k o l i c s á n y i László. S z i l á g y i elnök először Okolicsányinak adta a szót, mint aki a javaslat ellen iratkozott fel. Okolicsányi pedig határozottan kijelentette, hogy elfogadja az Ugronpárt nevében a javaslatot, mert az jó a népre; mindenesetre figyelemre méltónak találja a Zichy gr. kérdését, mert ez mégis csak cifra, hogy a magyar só Romániában csak 2 frt, nálunk meg 5 frt. A bárczarendszert csak arra lesz jó, hogy a kormány korteskedik azzal is.

A s b ó t h János a néppárt részéről azon kezdte a beszédet, hogy az előbbi incidensnél föl akarta ebreszteni az elszundított jegyző kart; azután arról beszélt, hogy az intenzív gazdálkodásra való áttérésnek még nincsenek meg a föltételei, habár egy sereg firkoncz, a ki annyit ért a magyar mezőgazdasághoz mint a lud a matezishez, más véleményben van. Emlékezteti azt a kitűnő államférfiut, a ki most a kormányelnöki széken ül, arra a másik jeles államférfiura, a ki elődje volt. Az a másik fantazmagóriának titulálta a mezőgazdaság válságát. Ez a jeles államférfiu következetes egy politikus volt abban, hogy lehuzza a fajmagyaroknak a bőrét s ezzel bizlalja meg a spekulációt, hogy kiirta mindazt, a mi nemzeti és történelmi hagyományainak lévén, nekük drága és helyébe ültesse a pénz nemzetközi hatalmát. Ugy tekinti a javaslatot, mint a kormánynak a nagy bűnösnek a megterés felé irányuló első lépését, ezért elfogadja.

Néhány szelid éljen hangzott föl a néppártan, mire az e l n ö k a vitát bezárta s L u k á c s miniszter válaszolt az ellenzéki kifogásokra.

Különösen azt hangoztatta, hogy neki, mint pénzügyminiszternek az államkincstári jövedelmeinek megóvására is gondolnia kellett s főként erre nem csupán a mezőgazdák kívánságainak kielégítésére. Brázay javaslatának az első pontját, a mely szerint a só önköltségen árusítsák el mezőgazdasági célokra, semmiképp sem fogadhatja el, mert ez az államjövödelmek nagy kisebbsülését vonná maga után.

— Hozzák be a börzeadó! zugott az egész ellenzék.

Kérem, börzeadóból századrésznyi annyi jövedelmet sem lehetne előállítani, felelte a miniszter.

— Bizná csak ránk a börzeadó! kivetését, kiáltotta valaki a néppártban, — majd meglátná, hogy diplomosan behoznáku . . .

— Nem fogadhatom el, folytatta a pénzügyminiszter, a Brázay javaslatának többi pontját sem. Ezután magyarázta miért van szükség a bárczarendszer föntartására. Zichy Jenő gróf kérdésére azt válaszolja, hogy e javaslat hatálya kiterjed Horvátországra is, de külföldre csak külön szerződéskötés után szállítanak marhasót.

Asbóthra tett személyes élü megjegyzése után, A s b ó t h azt mondotta, hogy igenis tagja volt a Wekerle kormány idején a kormánypártnak, de mihelyt a kormány kifejtette a programját, ő rögtön otthagya.

Ezután a Ház a javaslatot úgy általánosságban, mint részleteiben elfogadta.

A részletes tárgyalás során ez 1. §-nál fölszólt O k o l i c s á n y i László, — P o l ó n y i Géza és L u k á c s pénzügyminiszter, azután ismét O k o l i c s á n y i, hogy a só árát az egész országra 10 koronában állapítsák meg, de a miniszter fölszólalása után, a §-t változatlanul elfogadták, habár I v á n k a Oszkár is támogatására sietett a módosításnak s a többi közt a p r o g r e s s z i v - a d ó z a s t sürgette.

A 4. §-nál T o m e s á n y i László módosítást ajánlott, O k o l i c s á n y i pedig a §. törlesztését ajánlotta. — I v á n k a Oszkár jellemzőként konstataulta, hogy a kormány még a marhasót is sajnálja a szegény ember kenyérére, s azt a módosítást ajánlotta hogy a sóbárczát ne a vevő, hanem az elarusító örizze meg. L u k á c s miniszter fölszólalása után a szakaszt eredeti alakjában elfogadta a többség. A többi §-nál senki sem szólt föl.

öt percz szünet után Neményi referálta a pénzügyi bizottság jelentését a közönségi kiadások 1895. és 1896. évi pótkiadásokról, Bethlen Balázs gr. a közlekedési bizottság jelentését tiszta-lök-büd-szentmikályi, a sopronyozsonyi, sérécszentmargitai, a szeged-szörög karlavai és a fertővidéki vasutakról.

Minden javaslatot és jelentést a többség szó nélkül megszavazta.

Sor került volna még a számvizsgáló bizottság egy jelentésének tárgyalására, de Bauszern Guidó, az előadó nem volt jelen, sőt nem volt jelen a bizottságnak egyetlen tagja sem, ami meglehetősen kellemetlen konsternációt okozott. Polonyi és Kossuth felszólalása után erre a jelentést levették a napirendről.

Végül elfogadta a Ház B e n k e Gyula előadása nyomán a zárószámadási bizottság két jelentését.

Ma a költségvetésre került a sor.

S z i n h á z .

A dolovai nábob leánya.

Herczegh Ferencz talán maga sem hitte hogy olyan nagy furorét fog csinálni az ő első sikerült színműve. Mi pedig azt hittük, hogy mikor már a debreczeni színpadon annyira lejátszották ezt a darabot, tegnap estére olyan

szép és válogatott közönség gyűljön össze a színházban.

Az érdeklődést nem is annyira a darab mizt inkább az okozta, hogy Tarján Gida szerepére K o m j á t h y János vállalkozott De meg a közönségnek meg van az a szeszélye hogy elmegy csak azért aszínházba, hogy összehasonlítást tegyen a mostani szereplők és azok között, a kiktől ő már látta és megszokta az egyes szerepeket kitűnően alakítani.

A tegnapi előadásról az általános véleménye a közönségnek, mint a gyakorta felhangzott tapsokból kivehettük azt, hogy remekül sikerült s ha az összehasonlító kritikai véleményét akarjuk reprodukálni a közönségnek, akkor is kénytelenek vagyunk a hatásból ítélve azt mondani, a szereplőkről, hogy kiváló elődek után tisztességes sikert értek el.

Egyenkint és összevéve dicséretet érdemelnek a szereplők a kifejtett szép igyekezetért.

K o m j á t h y é (Tarján Gida) az est sikerének oroszlánrésze. Tarján Gida oly sajátos szerep, melyben igen könnyű hatást elérni, de kissé eltévesztett hang, vagy eltérés a felfogásban okvetlen bukást idéz elő. K o m j á t h y r ó l az első felvonás után tudhatta mindenki, hogy kitűnő Tarjáut fog bemutatni. Eltalálta a hangot, a modort, hatott fellépésével már az első felvonásban. Az elegáns, könnyűszerű gentleman főhadnagyot híven láttuk alakítva a színpadon s különösen Jób Vilmával való szerelmi jeleneteiben és a harmadik felvonásban nyújtott minden ízében kitűnő alakítást. A nehézkes mozgás miatt lehetne kifogást emelni K o m j á t h y ellen, — de az az ő terjedelmes testalkatának természetes kifolyása.

B e n e d e k (Szentirmay) szépen megjátszotta szerepét, kftűnő volt mint gentleman kapitány s úgy mint feltékeny férj.

R u b o s (Biliczky kadét) megtett minden lehetőt, hatás volt is, de hiszen azt a szerepet nem is lehet hatás nélkül megjátszani. Elismerés illeti az igyekezetért, de láttunk nála jobb Biliczkyt is.

S z a b ó Irma (Szentirmayné) ért el a nők közül legnagyobb sikert, kétszer is kapott nyílt színen tapsot.

M o l n á r Rózsi elfogadható Jób Vilma volt, a többi szereplők is mind közreműködtek hogy a drámai társulat jó hírnevét örökötsék.

Hajduvármegye a mult hóban.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, jan. 12.

Hajduvármegye közig. bizottsága gróf D é g e n f e l d József főispán elnöklete alatt tegnap tartotta meg a megyeházánál ez évban első ülését.

Az ülések a m. év december havában lefolyt közigazgatási életre vonatkozó jelentést tárgyalták le, a melyek közül az alispáni, főorvosi, és tanfelügyelői jelentéseket, mint legfontosabbakat, egész terjedelmében hozzuk.

Alisyáni jelentés.

A közbiztonsági viszonyok a várgye területén a mint hóban is jök voltak felemelésre méltóan egy ízben sem zavartattak meg.

A hasznos háziállatok egészségi állapota nagyban javult, mert a lefolyt hóban semmi

féle újabb járványos betegség nem fordult elő. A sertés részben pedig kedvező fordulat állott be. A menyiben ezen vész H.-Szoboszlón Szovátton és Dorogon megszüntnek nyilvánított, minélfogva ezen községek a zár alól feloldattak s a szabad forgalom helyre állított. Ezen kedvező jelenségnél fogva, reménység van arra hogy a vármegye területén a múlt évben uralgó sertésvesz elvégre a törvényhatóság egész területén megfog szünni.

A száj és körömfájás betegsége megszűnt H. Nason és H. V. Pércsen a zárlatok ott is feloldattak.

A m. hóban újabb fegyelmi ügyek nem fordultak elő.

A múlt hóban a betérjesztett pénzügyigazgatói jelentés szerint adókban következő összegek folytak be: Állami egyenes adóban.

6477 frt 87 $\frac{1}{2}$ kr., hadmentességi díjban 3454 frt. 07 kr. belyegjövedékben, ideértve a város által eszközölt fogyasztást is 17271 frt. 17 $\frac{1}{2}$ kr. jogilletékben 10356 frt. 87 $\frac{1}{2}$ kr. dohányjövedékben beleértve a város által eszközölt fogyasztást is 52979 frt 94 kr. határvámjövedékben az egész vám körzet területén 6482 frt és 87 kr, és végül fogyasztási és ital adóban 20,006 frt 16 $\frac{1}{2}$ kr.

Főorvosi jelentés.

Dr. Losonczy Álmós vármegyei főorvos a m. hó közegészségi állapotáról a következő jelentést terjeszti elő:

A jelentés szerint a közegészségügy sokkal kedvezőbb volt, mint Novemberben, a halálozás csekélyebb, a szaporulat nagyobb, járványok igen keves esetben fordultak elő. — A heveny fertőző kórokozók közt a főszerepet a ronesóloroklób játszott, a mely kiváltképp H. Nánáson birt még járványos jeleggel.

A vörheny, kanyaró, — himlő és — hagymáz csak szórványosan fordult elő egyes községekben.

Öngyilkosság 4 esetben adta elő magát.

A születések száma 506-ot tesz ki, ebből 24 gyermek halva született; meghalt összesen 325 egyén s így a mi havi szaporulat 249 volt.

Tanfelügyelői jelentés.

E ö t v ö s K. Lajos kir. tanácsos, tanfelügyelő a következő jelentést terjeszti elő. Múlt hónap legfontosabb teendője a statisztika végleges lezárása a f. évre beszédendő 15 kros nyugdíj járulékoknak osztályon és iskolánkénti kivétele és a vonatkozó táblás ki mutatosoknak a havi adóhivatalok rendelkezésére bocsátása, végre az összes ügydaraboknak (a tárgyaknál fogva késedelemre utalt 17 beadvány kivételével) feldolgozást vett.

S z o b o s z l ó n, K a b á n, B ő s z ö r m é n y b e n mint a többi népesebb községekben tárgyalta ismétlő gazdasági oktatás-szervezését, meg nem jutott teljesen sikerre, de kedvező átkalás a népiskola e fontos reformjának mielőbbi fogatosítására.

A 15 kros nyugdíjjárulékok megváltására 7 iskoláz fentartó testület ajánkozott.

A kinalt előnyök meg nem ragadása egyrészt az iskola fentartók terheit, másrészt a kezelő és felügyelő hivatalok teendőit szaporítja.

A leérkezett több kormányi rendjelet közül legjelentékenyebb volt, az óvodai adóki-vetés elrendelésével rég várt végleges és kedvező megoldása a b.-u. j. v. a. r. o. s. i. óvoda-kerdesnek.

Ujdonságok.

Királyfi Pál Debreczenben.

Debreczen, jan. 12.

Mint már tegnap lapunkban hírt adtunk róla, világhírű újságíró kollégánk itt van közöttünk. Jelentettük azt is, hogy holnap szer-

dán, e hó 13-án d. u. 5 órakor felolvasást tart s a jövedelem egy részét a Vidéki Hirlapírók Szövetsége javára ajánlotta fel.

Most már örömmel tudatjuk, hogy érdek kollégánk felolvasását a városháza nagyteremben fogja megtartani, mire neki S i m o n f f y Imre kir. tan. polgármester készséggel megadta az engedélyt. Mint értesülünk, a polgármester ur egy kissé meg akarta ugyan tréfálni, amennyiben azzal lepte meg kollégánkat, mikor Királyfi ur nála a terem kérése s a felolvasás megtartásának bejelentése végett tisztelgett, hogy n e m h i t t e e l, hogy valóban gyalog jött Amerikából. De Királyfi Pál nem ijedt meg a kérdéstől: előszedte az ő »igazságait«, nevezetesen naplóját, emlékkönyvét, a melyben napról-napra meg van örökítve, hol járt s mint érkezett oda s megörökítették az illető helyek hivatalos és társadalmi előkelőségei azokkal az emléksorokkal, a melyeket könyvébe irtak s a melyeket majd annak idején utja leírásában kifogadni. Ekkor aztán e l h i t t e szóval is a polgármester, miután tényleg sohasem kételkedett.

Mint t, olvasóink láthatják, Királyfi Pál ur épen helybeli témát választott arra, hogy magát a »Debreczen« olvasó közönségének bemutassa. Mi azonban nem elégedtünk meg ezzel, hanem ezenkívül Csarnok rovatunkban egy másik érdekes cikket közlünk. »A kol-dusokról és csavargókról Amerikában.« Ajánljuk olvasóink szives figyelmébe s kívánjuk, hogy legyen oly hatása, melynek alapján a holnap felolvasása alatt egészen megtöltse a publikum a városháza nagytermét.

* **Ki lesz a főmérnök?** Hja az igen jó volt tudni de még azt sem tudjuk, hogy kik pályáztak, hogy kik közül pottyán majd a nyakunkba alóispáni kegy folytán az új főmérnök. — A főispán újra állig begombolkózt s eltitkolja egy olyan pályázat eredményét, a mely nyilvánosan lett meghirdetve. Ne csodálkozzék tehát azon a főispán, ha e titkolódzás alatt oly dolgokat vélünk látni, amelyek lehet ugyan, hogy nélkülöznek minden alapot, de az érthetetlen titkolódzás után joggal következtethetők. A főispán ma reggel atkúldötte az összes pályázati kérvényeket S i m o n f f y polgármesterhez, hogy úgy ó, mint az építészeti bizottság mondjon véleményt a kérvények felett. A polgármester is megtitotta a pályázatok neveinek a hirlapírók részére leendő kiszolgáltatását, mi azonban ennek dacára néhány pályázó nevet megszereztük: azt minden főispáni és polgármesteri ellenkezés dacára a következőkben közöljük: pályáztak Haviár Gy. a békésgyulai államépítészeti hivatal főnöke, B u s c h Dávid Nagyvárad sz. kir. város főmérnöke, A d l e r Károly Miskolcz sz. kir. város főmérnöke (miniszteri ajánlattal) N é m e t h y József pécsi kir. mérnök, debreczeni ifju, ki Pécs és Baranya megyékben maradáno alkotásokkal örökítette meg nevét, B e r n o v i c s Gusztáv budapesti műépítész, ki külföldön szerzett tapasztalataival érdemel említést. Ezekon kívül Sopron sz. kir. város és Békés Csaba főmérnökei s végül S t a h l Géza is benyújtották pályázatukat a főmérnöki állásra. — Ez alkalommal említjük meg, hogy B e r g e r Jenő műépítész nem pályázott. — A főispán csak a polgár-

mester és az építészeti bizottság véleményének meghallgatása után fogja kinevezni az új főmérnököt, hogy ki, azt csak ő, meg S t a h l Géza tudhatja.

* **A magyar liturgia és Debreczen.** E czim alatt közölt tegnap hírlapunkra vonatkozólag a jog és pénzügyi bizottság köréből azt a felvilágosítást kapjuk, hogy a bizottság nem kíván sem maga, sem a közgyűlés által az eperjesi szentszékhöz átiratot intézni, mit ezennel készséggel igazítunk helyre.

* **Caszinó bál Kabán.** A kabai olvasó egyesület f. hó 23-án az ujonnan épített vendéglő nagy termében saját pénztára javára bált rendez. A bál bizottt-áz élén Dr. E n g l e n d e r Sándor és T ó k é s Endre állanak, nem ösmerve semmi fáradságot mindent elkövetnek, hogy a bál minél fényesebben sikerüljön, a mi tekintve a szomszéd Kaba község minden nemes eszmeert lelkesítő intelligentiáját, a rendezőség e buzgó két tagjának határt nem ismerő lelkesedését, bizonyosan reményen felül fog sikerülni. Ez alkalomból városunkból is többen rándulnak ki.

* **Jog és pénzügyi bizottsági ülés.** A jog és pénzügyi bizottságnak csütörtökön érdekes ülése lesz. Ez ülés napirendjére tűzték ki a főrealiskolának főgymnasiummá való változtatása végett beadott indítványt, továbbá a városháza ominózus ügyét. Ez ülésre a következő meghívót bocsátották ki: Meghívó. A jog s pénzügyi bizottságnak 1897 évi január hó 14-ik napján, csütörtörtök délután 3 órakor a városháza nagytermében tartandó ülésére. Tártyak: 1. Városházi boltok bérlőinek hétel meghosszabbítási kérvénye. 2. Blau Gyula építésznék beadványa a városház építése tárgyában. 3. Adriáni és Havranék építészek kérvénye építési tervök díjjazása végett. 4. A városház építési ügyében a tovább teendőkre adandó javaslat. 5. Az állami főrealiskolának főgymnasiummá változtatása végett beadott indítvány. 6. Kis Miklósnak építési vonal kijelölése végett beadott kérvénye. 7. Hidvéger Mihály pallagi bérlőnek felebezése az ottani vadászati jog bérbe adása ellen. 8. Nagy-mester utcán óvodai illetve iskolai célra szerzendő telekre vonatkozólag beadott hivatali jelentése főügyész és főmérnök uraknak. Kelt Debreczen 1897. január 11. V e c s e y Imre bizottsági elnök.

* **A kolozsvári keresk. akadémia története.** A kolozsvári ker. akadémia K i s Sándor igazgatóval a Ferencz József rend lovagjával a millennium alkalmából megíratta 1878—1895 ig terjedő történetét. A szepten kitűlt munkát az akadémia igazgatósága megküldte Debreczen sz. kir. városának is. A tudas ma kapta meg az érdekes munkát.

* **Nagy lopás a vasuton.** Ugy látszik, hogy az a híres zsebmetész banda, mely működése terül a »Debreczen—Budapesti« vonalat tüzte ki, újra megkezdte munkáját. — Apróbb lopások, zsebmetészésekről az utasok már mostanában anaszkoznak az állomásfőnök-nél, de most egy nagyobb lopás foglalkoztatja a vasuti rendőrséget. — Tegnap ugyanis táviratot kapott a debreczeni rendőrség, hogy K o v á c s Tihámér királysemecezi ügyvédnek a Szolnok—Debreczeni vonalon zsebet felvagták és onnan 3200 frt k é s z p é n z z e l t e t t á r c z á j a t k i l o p t a k. Az esetről azonnal táviratilag értesítették a közelfekvő állomások rendőrségeit, a debreczeni vasuti

állomáson is nyancsak éber szemmel várta Neumann detektívünk a tolvajt, de biz annak is volt annyi esze, hogy másfelé vette útját.

* **Talált magzat.** Kis Miklós péterfia utcai hentes mesternek gyermekei az ugyan-csak a péterfia-utcai fertészvizsgálója mellett a temető árokban egy elhajtott 4 hónapos magzatnak holttestére akadtak. A rendőrség a jelentést áttette a kir. ügyészséghez, amely már meg is indította a büntény ügyében a vizsgálatot s hozzáfogott e lelketlen anya nyomozásához.

* **Királyfi Pál felolvasása.** Királyfi Pál az amerikai híros gyalogló újságíró, ki tegnap városunkba érkezett s kitől mai számunkban igen érdekes tereczacikket közlünk — mint már jeleztük — holnap, szerdán délután 5 órakor a városban a nagy tanácsstermben rendkívül érdekesnek ígérkező szabad előadást fog tartani. Előadásában vázolni fogja az amerikai magyarak helyzetét, utjáról érdekes epizódokat fog elmondani, melyeket ilusztrációkkal, festményekkel s fényes képekkel fog élvezetesebbé tenni. — Királyfi Pál legutóbb Nagyváradon tartott felolvasást s a kereskedők „Lloyd” épületének dísztermében a város színe java mintegy 400 főnyi közönség hallgatta meg zajos óvációban frészesítve az élvezetes estéért. A belépti díj 50 krajczárs a jövedelem egyrészét a vidéki hírlapírók nyugdíj intézetének adja Királyfi. Felhívjuk olvasóink figyelmét ez alkalommal a nem mindennapi felolvasó estélyre s aki egy igazán élvezetes estét akar magának szerezni, az ne mulassza el, hogy a felolvasó estélyen megjelenjen. Jegyek már most előre válthatók Szentkirályi Tivadar főtéri üzletében és szerdán délután 5 óra előtt a városháza előtt felállított pénztárnál.

* **Pótlóvásár Debreczenben.** A debreczeni II. honvéd huszár ezred pótlóvásárosa f. hó 17 és 18-án reggel 8 órakor pótlóvásárt tart a Széchényi utcai lovaslakatanyában. Felhívom azon lórajongó gazdákat kiknek a katonai céloknak megfelelő 5—8 éves legalább 158 cm. magas előd lovuk van mutassák be azokat a nevezett időben és helyen az ottan működő pótlóvásár bizottságnak Steinfeld Mihály lótenyésztő bizottsági elnök.

* **Mulatság Nádudvaron.** A nádudvari izr. nőgyógyász f. hó 10-én saját pénztára javára fényesen sikerült bált rendezett. A mulatság egyike volt azon vidéki mulatságoknak, mely úgy erkölcsileg, mint anyagilag sikerült. A közel vidék nagy számmal volt képviselve a mulatságon, amelyhez a zenét Rácz Karoly szolgáltatta, a négyeseket 50—60 pár táncolta. A jótékony célra rendezett mulatságon felülfizettek a következők: Bárány Mór 6 frt, Fischbein Ignác, Dr. Frank Ödön, Forrai Henrik, Vogel Simon, Weisz Ignác 5—5 frt, Fischbein Dezső, Dr. Forrai Andor, Veres Geza 4—4 frt, Hajnal Samu, Schönfeld Gábor, Weisz Samuel, Propper Miklós, Papp Sándor 3—3 frt, Dr. Nágel Zsigmond, Berger Henrik, László Albert, Bergerné F. Fanni, Meisels Vilmos, Stern József, Feldmann és Löwi, Lusztig Károly, Heller Mór és társa, Altman Ignác, Hajnal Albert, Neuman Ignác, Wemberger A. Dr. Nágel Mór, Dr. Sarkadi Mór, Barany Gyula, Frank Gáspár, Steiner Feencz, Bleyer József, Nábráczky István, Nagy Albert, Dr. Halász Sándor 2—2 frt, Boros testvérek, Lőkóvics Arthur, Berger Andor, Békés Lajos, Halász Zsigmond,

Dr. Weisz, Schlesinger Mór, Rotbacsér Mark Weisz Zoltán, Dr. Lippe Mór, Berger Antal, Schvarcz M. Lukács Sándor, Bleyer Ignác, Kun Jakab, Switzer Jakab, özv. Hajnalné Mandel Péter, Zumer Hajnalka, Fried Lajos, Dr. Engländer, Kun Izidorné, Kun László, Kun Vilmos, Epstein József, Weisz Benjamin, Nágel László, Ludman Lajos, Altmann Izrael, Schvarcz Vilmos, Dr. Dombi József, Palmarin Emma k. a. Friedmann M. Boldizsár Zsigmond, Némethy János, Bárány József, Rosenbaum Bernáth, Schvarcz Ignác, Berger Ignác, Oláh Imre, Kaszanyitzky András 1—1 frt.

* **Eljegyzés.** A városban köztisztviselői álló Füstös Jenő monogrammmal készítő (és előrajzoló) e hó 4-én jegyezte el Papoleczy Károly (Szatmármegye); Szatmárhegyi ev. ref. lelkész bájosa leányát Izabellát.

* **Nem jöttem volna én ide, — Csalogattak engem ide.** Emlékszik-e még valaki erre a nótára? Hogy ne! Hiszen tudvalevő dolog, hogy Blau Gyula énekelte ezt annak idején a városhoz intézett beadványában, mikor kártérítést követelt a várostól, a miért puffra ideszállította az anyagszereit a városháza építése végett. Persze, hogy nem hallgattak szegényre s ő még sem hallgatott el, hanem bizakodva a belügyminiszteri dorgatóriumban, megindította a kártérítési pert a város ellen. Mosolygott az erőlködésen mindenki. De ime most jön a szenzáció... A napokban Budapestről Debreczenbe érkezett s azóta időzik Hegedűs Béla ügy. s orsz. képviselő s a városhoz beadványt adott be Blau Gyula nevében, a melyben egyezkedni óhajt. Hogy mi van ebben az ajánlatban, az persze még titok, csak holnapután fog kiderülni a jog és pénzügyi bizottság ülésen. Addig is azonban a következőknek jöttünk nyomára: Hegedűs képviselő ur magánuton ezt az ajánlatot tette a város főembereinek, hogy Blau visszaszavonja a kártérítési pert ha a város a zujvárosháza építését nek idja. Ez aztán a szenzáció! Blau Gyula akarja kényszeríteni Debreczen városát, hogy építse új városházát mert különben... lesz mit kacagni a városnak... Hahaha! Szegény Blau Gyula, forduljon ajánlatával azokhoz, akik csalogattak öt ide, mert bizony Debreczen városa az ő kedvéért nem fog városházát építeni! Elhagytuk azt örökre, elhagyta szent Dávid, s Hegedűs Béla sohasem fogja vissza hagyni. Erre Blaumontagot ugyan sohasem fog e-apni senki sem.

* **Az ideai Emke bál** szokatlanul fényesnek és szenzációsnak ígérkezik. A bál ügyét Berger Henrikné, Kaszanyitzky Endréné és Varga Ferenczné vették kezükbe, kik holnap d. u. 3 órára összehívták az Emke női választmányi tagjait, hogy ez ügyben tanácskozzanak.

* **Érdekes öngyilkos.** Hajdu-Nánáson egy Szilágyi József nevű vallásöröngő abbéli fajtalmában, hogy nem tudott latinul megtanulni s tegnap reggel egy kilenc milliméteres revolverből 3 golyót röpített szívébe. — A proliet Szilágyi sorsa annyiban érdekes, hogy az utóbbi éveiben korszakalkotó eszmékkel foglalkozott, a vallást akarta újabban átalakítani de szerencsétlenségére, csak három szót tanult meg latinul ami gyakran őt nagyon elkésérette ami szintén okozója öngyilkosságának. Mig élt, soha más szót nem lehetett ajkairól hallani, mint dictum, factum, punctum, nichts weiter. Ezen szavakat az utókornak is megörökítette a hátrahagyott leveleiben ami így végződik: „Dictum, factum, punctum, nichts weiter.” Itam halálom napján

reggel pont 5 óra 50 perczkor még tíz perczem van hátra tehát még háromszor dictum, factum, punctum. Szilágyi József s. k.

* **Köszönet nyilvánítás.** Fogadják hálás köszönetemei mindazok a kik megboldogult feleségem végtisztességétélén szivesek voltak megjelenni s ezáltal fajtalmam enyhítették. Debreczen jan. 10. B e k e Imre.

Táviratok. Országgyűlés.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, jan. 12.

Elnök: Szilágyi Dezső.

A tegnap elfogadott javaslatok harmadik olvasása után megkezdtek a budget vitát.

Hegedűs Sándor hosszabb beszéd kíséretében terjesztette elő az ideai állami költségvetésről a pénzügyi bizottság jelentését, a melyben melegen ajánlotta a költségvetés megszavazását nemcsak az ország, hanem a kormány iránt kifejezendő bizalom érdekében is.

Horánszky Nándor általános szenzáció közt kijelenti, hogy a nemzeti párt az ilyen kormányval s az így összetartott többséggel szemben, mely nem a nemzeti akarat kifolyása, meddőnek tartja az egész budget vita alatt a tárgyalást s azért most sem fog élni szólási jogával. (Helyeslés a baloldalon.)

Polónyi Géza pártolja Horánszky felfogását s csak azért szól, hogy bebizonyítsa, hogy a többséget a kvótameelésre összevárosították. (Zajos tetszés a bal és szélsőbalon.)

Elnök rendreutasítja.

2 órakor Polónyi még beszél.

Igazolt mandátumok.

Budapest, jan. 12. «A Debr.» ered. táv. A IV. és IX. bíráló bizottságnak tegnap délután tartották meg üléseit a szünet után. A tanácskozás eredménye az, hogy a IV. bíráló bizottság Emmér Kornélnak a gy-szombati és a IX. bíráló bizottság Lukács László pénzügyminiszternek a griman dátumát véglegleg igazolta.

Jelenffy Kornél meghalt.

Nagyvárad, jnn. 12. A Debreczen ered. táv. Jelenffy Kornél, a nagyváradi kir. ítélőtábla tanácselnöke sok éven át volt debreczeni törvényszéki elnök ma Nagyváradon meghalt. Jelenffy Kornél Igyártó Sándornak volt hivatali elődje s rendkívül kiterjedt ismeretsége van Debreczenben. A debreczeni társas életnek egyik kedvelt alakja volt, mely szerepét előkelő modorával Nagyváradon is gyorsan elérte, ezért halála nagyvárad legszélesebb körében legmélyebb részvétet kelti.

Világujtató.

— Az új hit. —

Írta: Ujlaki Antal.

Onnan fakadt föl, a hol minden jónak és rossznak a bölcsője és sírja van, a földből, mint a fű és megszálja és betölti a sziveket, mint a fa illata. De míg az illat, ha sárgui pusztul a fű, szertefoszlik, a hit a kezpet szárnyain föl száll a magasságra és az egcsillagai között keresi a támasztékot. Mert a nép tévelgő részének sokszor csalódott gyermekemet lelke, mint az igazi gyermek a magasságban keresi az Atyát, a ki a világegyetemet kormányozza. Onnan felülről támad a világoosság, a sötétség és a homályosság, onnan a magasságból árad a meleg, hull az eső, mely megtermékenyíti a föld talaját, tehát ott kell annak a valakinek lenni, a ki kormányozza és intézi a világ és az emberek dolgot, onnan

felülről jó minden a mi jó, és felülről jó a csapás is. Azért ne csodáljon az ember senki mást, mint az odafönn lévő Atyát, ne hallgasson arra, a mit az embernek, hanem mélyedjen magába és a magához hasonlókkal, a mikor a betevő falatjéért megdolgozott, folyton könyörgésben, imádkozásban és éneklésben keresse lelkének az istápot. — Ezt kívánja az új hit.

Mert azt hiszik szegények, hogy csak az ó imádságok hallgatja meg az Isten és hogy csak az ő vallásuk egyedül kedves az Isten előtt.

Es fejüket lehajtják, mint az alázatosak és szótlanul ballagnak el a más hitűek mellett a kiken szánakoznak. De szemükön valami sajátságos fény látható, mert az a gondolat, hogy ők már a szent Lélektől föl vannak világosodva, a boldogságos izgalomnak olynemű lázával tölti el őket, mely a csöndes örültséghez hasonlatos. — Minden jámborság mellett is derült az arcuk, — mert hiszen Fröhlichék, Kropacsekék és Mayerék a szigorú józanság mellett a derűtséget is a szívökre költik, — nem néznek tehát sem jobbra, sem balra, nem látnak meg semmit, mivel hívás-gos dolgok után nem szabad érdeklődniök és a társadalom legszegényebb embereinek olyan jól esik fumigálni a világot, amelyek örömeiben és dicsőségeiben szellemi és anyagi fogyatékoságuk miatt úgy sem vehetnének részt. A papnak stólat kell fizetnie. Hát nem kell pap, sem templom. A miseért fizetni kell. — Nem kell mise sem. A hazát fegyverrel kell védeni. Nem kell tehát sem fegyver, sem haza. Nem kell semmi. Nem akarnak mást, csak dolgozni és imádkozni.

A látszólag ártalmatlan emberek. voltaképp forradalmarok. Es Kropacsek, a kit kinevezték. nagyobb forradalmár Caserionál. — A genuai péklegény kezében törrel küzdött egy társadalmi rendszer ellen, gyilkolt, tehát lefejezték. — Kropacsek hívei, akik szintén a társadalom legszegényebb, legkésőbbes-ebb emberei közül valók: tör helyett az evangéliummal kezükben jelennek meg oly szeliden, mint Isten bárányai, fejüket alázatosan mellőkre hajtva: Jézusnak nevében megtagadják az egyházat és a hazát Jézus azt mondta: ölni nem szabad. Az is mindegy, bármelyik földi hatalmas-ág uralkodik egyik-másik földön, mert minden az Ur rendelése, bűn volna harcolni ellene. — Elvakultságukban minden létező intézményre azt mondják: komédia, a melytől visszavonulnak azon reményben, hogy minden komédia elmúlik és visszavezethetik az emberiséget a pásztori egyszerűséghez.

Nem kell más, csak engedelmesség, önmegtartóztatás és leonlanak elpusztulnak a paloták, a színházak, a kaszárnyák és a templomok az égbenyúló tornyokkal és örökre vége lesz minden armánynak és politikának, amik csak az emberek között haszontalan versengést és harcot keltenek. (Még elképzelni is mulatságos dolog a külügyminisztereket, nagyköveteket és generálisokat, akik roskadoznak az érdemrendek sulyától, mint nazarénus pásztorokat, a mint lecsüggesztett fejjel baktatnak a földön meg az Ur- köszöntéssel üdvözlik egymást.)

Mikor a kórházban vakot vezetnek a rendelő szobába, hogy az orvos legelőször azt keresi, mi okozta, hogy a beteg elvesztette szeme világát.

A lapok ugyszólván irnak naponként a nazarénusokról. Hősöket, vértanúkat csinálnak belőlük. Altalában szelid jámbor, vallásos lelkű embereknek tartjuk őket, kik a biblia törvényeit és Krisztus tanításait igyekeznek követni. Valóságos legendákat irnak arról, mikor egy-egy nazarénusban megszólal a lelkiismeret szava dicsérik egyenességüket.

De nem kutatjuk tettök rugóit, amint-hogy erre a napi krónikásnak nincs is ideje. Pedig ha kutatnók, kideríthetnók, hogy minden tettük rugója a nyomorúság és a bűn. Először ők bűnöznek, mikor aztán a nyomorúság meg hurezolja őket és nazarénusokká lesznek, őket csapják be a tétitök. És becsapják, amitják önmagukat is.

Az anarchisták fajtájából valók. A csel-jük is azonos. A nazarénus is, mint az anarchista, azt akarja, hogy a családi és a társadalmi rend felbomoljon. Mind a kettő irtózik a papságtól, a hatóságtól és a katonaságtól. A nazarénus is szegény, rongyos, ábrándozó és rajongó, mint az anarchista, aki boldog, ha elveiért feláldozza magát.

Csak-hogy míg az anarchista politizál és dinamittal, gyilkokkal támad a társadalomra, a nazarénus visszahúzódik a politikától, külön szektát alkot és úgy akarja, a mostani társadalmi formát megbuktatni, hogy megtagadja azokat az eszközöket, amelyek nélkül a társadalom élete nem volna folytatható.

Nem segít munkálni, védni a társadalom falait, csak azért, hogy ezek a falak önmaguktól összeomoljanak.

Idegenkedik az adózástól, nem keresztel, egyházilag nem házasodik és nem temet, szóval nem járul az egyház fenntartásához, nem fog fegyvert a saját társadalmának és hazájának védelmére, — idegenkedik minden könyvtől, a biblián kívül, tehát gátolni akarja az emberiséget a haladásban, a melyben ő romlást lát, mert a haladás versengést kelt és akkor szó szerint magyarazza Máté evangéliumát: »ha támad egyik nemzetség a másikra, egyik ország a másikra, lesznek éhségek, dőghalálok és földindulások minden helyeken.« Ebből aztán Kropacsekék azt magyarázták ki nagy bölcsen, hogy nem szabad küzdeni, mivel akkor általános romlás következik és vége lesz a világnak. És a józan magyar nép között akadnak emberek, a kik ezt elhiszik. Miért hiszik el és kik hiszik el?

Tanulatlan gyermekei a népek, akik már nagyon sokat nyomorogtak, sirtak az életükben a fáról is legelőször a gyenge ágat törli le a szél, az apró levelet fonnyasztja el az őszi-vihar.

Az ember, ha szél, vihar feldönti is, kaspaszkodik. Rettog, hogy elvész és élni akar, bárha ennek az életnek olykor drága ára van. Először lop, rabol, talán gyilkol. A nazarénusok között, a kik a nyomorgó népből valók, sokan vannak, a kik bünt követtek el. — A földet kirántották a talpuk alól és a magyar ember nem ért máshoz, csak a földműveléshez. De a kinek örök földje volt, nem akarózik mindjárt napszámos lenni.

Először vacillál. Van benne egy kis kevélység is. De jó a tél és beáll a nyomorúság. Amíg ő szegénykedik, addig például Torontóban, Temésben, Bácskában gazdagodik a sváb. Mert a sváb telen is dolgozik. Kosárt fon, fur, farag, mert minden nemet születtett iparos, vagy megtilolja a kendert, a melyet a magyartól vásárolt és tavasszal eladja nyereségre, eljár vásárookra is, vagy utolsó esetben eljár balokba trombitálni. Azért folyton nyugodtan él, ha egészség-s, nem rosszabbodhatik, csak javulhat a dolga, mert a mellett takarékos is.

Ezalatt a magyar, a szerb és az oláh hódol a nemzeti szokásainak és a telet vigyággal őríti. Megelégszik azzal, hogy nyáron szant, vet, arat, megnöveli a kendert, de az áztatást nem végzi, mert az már piszkos munka, azt a svábra hagyja. A tiloláshoz pedig nincs türelme. A lustabb magyarjárnak, oláhjának és szerbjének már az is lelki sanyaruság, hogy míg az ő mulatozásban bódult feje alul elárvazik a párnát, azalatt a sváb megszedi magát a hangyaszorgalommal szép vagyont gyűjt és tisztességet szerez a családjának.

Az értelmetlen, henyé ember persze nem önmagát vadolja a bajokért, hanem a társadalmat. Az inség bajokba, bűnökbe sodorja. A bűnökét elpalastolja. De kínos zavarban él, a bűn tudata nyomja lelkét és az is bánja, hogy a szegény magyar embernek nincs enek jó barátai. Könnyiten akar bánatán s amikor csak teheti, dohányzik, iszik és káromkodik és a koresmából lesujtva támolyog a nyomorúság útján, ches, rongyos és már reményei is elfogytak.

Ekkor ismeretséget köt olyan emberekkel, a kiket ezelőtt figyelembe se vett. Hallja, hogy ezek testvérek szolgatják egymást, összetartanak és bár szegénységben, de békességben

élnék. A szelidségük, a nyugodtságuk vezre lehet.

Elpanaszolja a baját és azt felelik neki, hogy csak Krisztus segíthet rajta. De paphoz ne menjen. Manapság a pap nem ér ré szegények ügyével, bajával foglalkozni, mivel a pap politizál.

A pap dolgot a káplán végzi, a kinek egy évre 80 forint fizetése van, ennél fogva igen el vannak keserődvé. Jobb lesz egyenesen Jézus Krisztushoz fordulni, a ki nagyon szerette a szegényeket, hiszen azokért élt és szenvedett kifejezhetetlenül gyötrelmes halált. — Es körül veszik az éhes, rongyos embert és beavatják a nagy titokba, hogy mikép lehet elégedett itt e földön és mikép érheti el a földöntuli boldogságot.

A nyomor és a bűn árnyai viaskodnak már a szerencsétlen ember összezuzott lelkében. Otthon fél a hozzátartozóitól, a kik körülötte szenvednek, a nyomor láthatlan sujai lassanként megőrlik életüket. Csak egy gondolat erős benne: menekülni a pokolian gyöttrő helyzetből. Es azt hiszi, menekül, ha mindenben úgy cselekszik: amint azt Jézus parancsolja. Egy nap beállit a családjához. Arcza sugárzik az örömtől. Nem hvz pénzt, csak egy elavult könyvet, a bibliát. Es mond nekik egy nagy ujságot.

Másokká leszünk, kicseréljük a lelkünket, hogy ujja szélethessünk. Izzalommal néz az új élet elé, melytől sokat remél és szelid és munkás lesz. Nem költi el már pénzt borra, szivarra, az megmarad. Néhány bónap mulva már új gunyát vesz magára és hálás Jézusnak. Es beleolija családjába is a hitet, hogy csakis így lehet boldogulni. Azt is elhiszi, hogy meg szálta a szent lélek No csak már ezért meg érdemelnek valamiképp Kropacsekék és Mayerék végre a szent lélek kincsét ér. Es az atyafi a pénzt, a melyt sajnált egyházától, most a Kropacsekék markába szórja.

KOZGAZDASAG.

Budapesti gabonatözsde.

jan. 11.
A készáruüzlet hivatalos árjegyzései akövetkezők

Búza	kilós	Ar 100 klg.	kilós	Ar 100 klg.
Bánsági ó	75	—	76	—
» »	77	8.35	8.45	8.20—8.25
» »	79	8.50	8.65	8.00—8.45
Tiszavidéki ó	75	—	76	—
» »	77	8.50	8.55	8.25—8.30
» »	79	8.65	8.70	8.40—8.55
Pestvidéki ó	75	—	76	—
» »	77	8.45	8.50	8.25—8.30
» »	79	8.60	8.65	8.4—8.45
Fehérmegyei ó	75	—	76	—
» »	77	8.55	8.50	8.25—8.30
» »	79	8.60—8.65	8.0	8.40—8.45
Bácskai ó	75	—	76	—
» »	77	8.55—8.60	78	8.35—8.40
» »	79	8.70—8.85	8.0	8.50—8.55
Észak magy	75	—	76	—
» »	77	—	78	—
» »	79	—	80	—

	Min. hekt.-ben	Ar kilóg ram
Rozs elsőrendű	70—72	6.75 6.80
» másodrendű	—	6.70 6.75
Árpa takarmánynak	60—62	4.00 4.35
» égetni való	62—64	5.10 5.90
» serfőzdei	64—66	6.50 8.—
Zab	39—41	5.70 6.20
Tengeri búza	—	4.15 4.20
» más nemű	—	4.00 4.10
Repeze búza	—	0—0

Kőbányai sertés-piaz.

jan. 11.
Hízott sertés árak: 1. Magyar első rendű Öreg nehéz (páronként 400 klgon felüli sulyban) — krtól—krig. 2. Öreg közep (páronk 300—400 kilsulyban) — krtól—krig. 3. Fialat (páronként nehéz — ban felülsulyban) — krig. 4. Fialat közep — kntként 250—320 klg. sulyban 54—56 krig. 5. Fialat könnyű páronként 250 kgr. terjedő sulyban — krig. Magyar szedett nehéz páronként 280 klg. fel jan sulyban — kr. Közep prk-int 2280—10 klg. fel sulyban — krig. Könnyű pként 220 klg. terjed sulyban — krig. III. Szerbia Nehéz 260 kl felüli sulyban 50 52¹/₂ krig. Közep pként 220—260 kl

terjedő súlyban 51—53 krig. Könyű pként 220 kl. terjedő súlyban 47—48 krig.

Sertés létszám 1897 jan. 8-ik napján volt készletben 5824 drb. 1897. jan. hó 9-ik napján felhajtott — drb. 1897 jan. 10-ik napján elszállított, 326 db. 1897. évi jan. hó 11-ik napjára maradtján készletben 5498 db. A bizott sertés üzletirányzata — lanya.

Koldusok és csavargók kongresszusa Amerikában.*)

Irta: Királyfi Pál

Little Falls, 1896. június 12.

Ejjel két óra volt, midőn Little Fallsba érkeztem. Az eső irgalmatlanul ömlött s én bőrig aztam de hogy hotelbe menjek, arra gondolni sem lehetett, mivel pénzem nem volt. Kénytelen voltam tehát tovább gyalogolni, annak dacára, hogy az nap már 51 kilométert gyalogoltam.

Midőn a várost elhagytam, nagy villágosság tönt szemeim elé az erdőségek irányából. Az eső elállt és én 35 perc alatt elértem az erdőt, hol mit sem törődve a világság eredetével, egy terebélyes fa alatt meghuzódtam és nemsokára el is aludtam. Fájdalom az enyhétadó álmom sokáig tartott, mert mintegy másfél óra múlva nagy nevetés és fölsiketítő kiabálás lármája zavart föl. A lármám a világság felől hallatszott, arra siettem tehát.

Egy meglehetősen nagy tisztásra értem, hol igen érdekes jelenet tárult szemeim elé. Valami 80—100 főből álló csoport sürgött-forgott, tett-vett és ruháit szárítgatta a nagy tűz mellett énekelve, kiabálva, lármázva és veszekedve.

A szives olvasó el fogja nekem binni, hogy mindez engemet egy erdő közepén a kora hajnali órában álomságom és fáradtságom és d a c z á r a alaposan meglepett. Kezdetben egy pillanatig szorgalmas, de megazott favágóknak tartottam őket, de csakhamar rájöttem, hogy nagy igazságtalanságot követtem el e jeles férfakkal szemben, munkából élő embereknek tartván őket, holott ők semmit sem gyűlöltek annyira, mint a munkát és a munkából élő társadalmat.

Néhány percnyi szemlélődés után csakhamar fölismertem őket, hogy valamennyien koldusok, csavargók, esetleg tolvajok és utonállók, a mint a szükség és az alkalom magával hozza. A ruházatukról ismertem rájuk, mert hiszen Amerikában épen úgy, mint bárhol másutt a világon, külön típusa van azoknak az országúti alakoknak, kik vakoknak, siketnémáknak és nyomorékoknak tezik magukat és hirdetvén, hogy ők a szabadságharc veteránjai, csalnak, koldulnak és lopnak szabadon.

Én mindenestre kissé megijedtem a taláknak, de megnyugtatt az a tudat, hogy nincsen pénzem és ruháim sem voltak különben az övéknél. Így aztán legelőször is a főnökkel jelentem magamat, kinek elbeszéltem egy szomorú történetet a koldus dicső mesterségéről.

Erre a főnök ünnepélyesen megéázta a jobbját és tudtomra adta, hogy New-York állam veterán koldusai országos szövetségének holnap lesz a kongresszusa. Elmondta továbbá azt is, hogy sokkal többen vannak, mint a mennyit együtt láttam, de számosan elszeltek a környéken némi szárnyas és szárnyatlan állatok, leginkább sertések összeszedése végett, hogy a kongresszus tagjai szükségét ne lassanak.

Mások az erdőben foglalkoztak, galyat vágtak s az elnöki emelvényt raktak össze zöld ágakból. Mi a főnök uralatt félrevonultunk s ő elmondta az ünnepély programját, megbizván egyúttal, hogy az összelepott borra és ipálinkára hatodmagammá szigoruan ügyeljek és csak annak adjak italt, a kinek írása van tőle, a mely czéliből beesés

*) Mutatvány a világljáró gyaloglónak »Chikagóból Budapestig gyalog« című sajtó alatt levő munkájából.

kézvonásainak ösmeretével rögtön megörvendeztetett,

Így aztán az egész éjtem igen kedélyesen töltöttem el, a többi italhoz rendelt őr társaságában, kik általában igen jó kedélyben voltak. Volt köztük egy igen érdekes ember, ki a »tink-tink« börtönből szökött meg mos két éve, hol két évet már leült a rászabott tizenkettőből. Nem vettem rossz néven tőle a szabadságnak ily nagymértékű szeretetét mert hiszen, a mint élete történetéből kiderült, ő 46 éves most és ebből az időből összesen 28 évet töltött az Egyesült-Államok szolgálatában. Először azt hittem katoná volt, de azután bizalmasan közölte velem, hogy ő szolgálat alatt a fogházban töltött időt érte

— S mindez miért történt? kérdém tőle rokonszenves hangon.

A 28 éves államszolga felsóhajtott.

— Mert nagyon szeretem a jó bort és a szép asszonyokat!

Igen, ő szenvedélyesen szerette a jó bort és szép asszonyt, de az utóbbiakat csak azért hogy pénzüktől megfossza őket. Ezt a legutóbbi esetéből következtettem, mikor is négy év előtt elvett egy nőt és csakhamar megfojtván, pénzével megszökött egy távoli államba, hol jó bor terem s ott elitta az utolsó krajczárig.

A rendőrség azonban érdeklődni kezdett multja iránt, a mint pénze fogytával apróbb ballépéseket követett el, így történt azután hogy egy valseg napon az államügyész halált kért a fejére.

Ha macacsul amellet nem marad, hogy felesége veszekedő természetű és hatalmas, erejű némbor volt, ki őt részegsége miatt akkor is javában ütlegelte, bizony az államügyész a milyen alávaló rágalmozó volt, kiszorította volna a levegőt a torkából.

Igy csak tizenkét esztendőt kapott, az eset azonban annyira megrendítette, hogy ezentul becsületesen fogja keresni kenyerát tudniillik koldulással. És pedig úgy, hogy karját elrejtí és fölkeresi a valódi veteránokat és körmönfont hazugságokat regél nekik a végigharcolt ütközetekről és leír oly szenvedéseket, amelyek megindítják meg a legkeményebb harczos szívét is rendszeren néhány hatos erejéig.

Vannak azonban esetek mikor lefekszik a zöld gyepre és több napot alszik egymásután, mivel lusta még a koldulásra is és szidja magát a gyávaságért, hogy a költeltől való félelmében az asszonyokról örökre lemondott!

Igy lassan elbeszélgettük az időt és hogy a bizalom nagyobb legyen, magam is elbeszéltem nekik néhány kis emberölési esetet, a melyek mind igen jövedelmező, de nem kevésbé veszedelmes vállalatoknak bizonyultak — mire rögtön brudersaftot ittak velem, keblükre vontak és összecsókoltak.

Igy találnak egymásra a legnemesebb lelkek Amerika rengetegeiben is.

Reggel 7 órakor megérkezett nyugotról a dizelnök, valami 150 társával, kik egy hosszú tehervonaton elbujva utaztak s az utolsó előtti állomásról az éj folyamán megszöktek.

Az ingyenuztazás sikerét igeu furcsán érték el.

Egy már összeállított vonatnak éjjel feltörték három teherkocsiját, az árukat néhány társuk elszállította, ők bebujtak a kiüresített kocsikba s az utolsó közülők az ajtókat kívülől ismét lezártá ölompecségeket.

Igy aztán senki sem nézett rájuk s végre is feltűnés nélkül ugráltak le a vonatról.

A szövetség elnökét Jake urnak hívták s épen ezen a kongresszuson ülte elnökségének 24 éves jubileumát. Uralatos ábrázatu de nagyon jó modoru uri ember volt — engem is szivesen fogadott.

Pontban 8 órakor Jake ur felmászott a zöld galyakból összetakolt emelvényre és hosszú szónoklatba kezdett, mely mindnyájunkat a könyezésig meghatott.

Igen szép volt a következő része, melyet különösen jól megjegyeztem magamnak:

— Ma van 25-ik évfordulója annak uraim, hogy világtalan lettem s ez idő óta ugyanabban a minőségben keresem becsületesen meg a mindennapi kenyeremet és nagy örömmel az nekem, hogy saját szemeimmel sathatom, a szép összetartást és rendet, mely ez ünnepélyt oly fenségessé teszi, (perczeikig tartó zajos éljenzés.)

Tíz percnyi szünet után kezdetét vette a műsor, t. i. a felolvasások és előadások.

Igen tanulságos és hasznos tudnivalók voltak azok, a miket hallottunk, az bizonyos. A szövetségi jegyzője pl. a newyorki rendőrség gyengéiről mondott el érdekes dolgokat, sorban felsorolván, kik részegesek a főtisztek és biztosok közt, kik viseltetnek fokozott érdeklődéssel a szép nők és fényes ékszeres iránt s a mi fő, hogy kiknek a közvetítésével lehet hozzájuk fenni.

Egyiknek előkelő dáma a szeretője s az fogadja el az ajándékokat, másikkal a felesége lelkesedik a selyemért, bársonyért, harmadikkal a leányával, néniével, öreg anyjával lehet beszélni stb. Soha sem láttam közgyűlést, melyen a résztvevők oly mohóu csináltak volna jegyzeteket, mint ezen.

»A kezek láthatatlansága« volt a második felolvasás. Ezt a szövetségi pénztáros írta és olvasta fel. Ő »szegény a közéletben mindkét kezére béna hadi volt, kinek Gattisburg oszrománál maradt a két keze.

A harmadik felolvasó egy kis vézna emberke volt, kinek meglehetősen érezes és öblös hangja még hetek múlva is a fülemben csengett és sokszor felretentett az álmomból. Hogy miért? nyomban megtudja a nyájas olvasó.

Nos hát ez az ember a »Koldusok el-lenségeiről« olvasott fel és mindjárt az elején a magukat koldusoknak hazudó kémekről beszélt, kik mindenféle hazudozásokkal belopják magukat a tolvajkörökbe, kitudakolják titkait s azután elárulják őket. Mikor ezeken átessett, a kémek elleni védekezésről beszélt s határozottan az elrettentési theoria hívének mutalta magát.

Szerinte a kémeknek nem elég az egyszerű felakasztás s igen elmélet kombinált kivégzési módot hozott ajánlatba, mt ott általános tesszéssel fogudtatott ugyan, de a mit én olvasóim idegeire való tekintetből itt nem akarok ismertetni. Csak annyit mondhatok, hogy a mikor hallottam, a hátam mogyoró nagyságu stilben kezdett borsóznai.

Hogy ily körülmények közt mire határozottam el magamat — azt hiszem, hiába titkolnám önök előtt. Eszembe jutott t. i. legújabb foglalkozásom, a világturistaság és becsületszavamra felfogadtam önmagamnak, hogy a mint alkalmam nyílik rá, azonnal odább fogok állani,

A banketten azonban még tősztot kellett mondanom A siketnéma hóber hozzám jött t koczczintott velem. Igen büszke volt a felolvasására s róla beszélvén, azt is elmondta, hogy az új kivégzési módot gyakorlatilag is szeretné bemutatni és most éppen alkalmast személyiséget keres hozzá. Ez több volt, min a mennyit én elviselhettem. Csakis azt vártam meg tehát, a mig a jóféle kaliforniai karcos megteszi a hatását s a különböző sánták, féllábuak és egyéb nyomorékok tánczra perdülnek, a szövetségi daloskör éneklése mellett, mely az egyetlen daloskör talán a világon, melynek tagjai kizárólag csakis siketnémák lehetnek.

»Offer the ball is over!« zengte a dalkör, épen akkor, mikor én az erdő mélyébe tüntem. Hogy kerestek-e? nem tudom. Csak arra emlékszem, hogy mikor másfél óra múlva kiértem a Little Falls városi erdőkből — igeu igen jól éreztem magamat.

»De sok falut, de sok várost bejártam« kezdtem dudolni és szerettem volna, ha meg sem kellene többé állanom Magyarorszáig.

Nyilt-tér.

Dorosz királyi
valódi mederselterst
Königl. Sellers
természetes
gyógyvízforrás.

Régóta kipróbált gyógyszerje
a tüdő megbetegedéseinek,
köhögésnek, gégehurtnak

stb. stb. stb.
Könnyen emészthető,
kellemes ísű
Kapható minden gyógyszertárban és meg-
kapható fűszerkereskedésben

A köhögés saját érdekében
kéretik az itt látható
eredeti töltésű
palacsokkra és korsókra ügyelni!

HOFFMANN és TÁRSA

KÖNYVNYOMDÁJÁBAN

DEBRECZEN, főpiac, a főpostával szemben

mindenfélé

Levélborítékok

a következő oleó árban kaphatók:

	1000 pld frt kr.
44 H2. Jó, zöldes levélboríték czégyomással	2.00
44 V2. Jó, szürke	2.20
44 BB. Jó, kékeszürke	2.20
144 GFL. Erős, reczézett világos zöld levélboríték czégyomással	2.40
144 LGL. Erős, narancssárga levélboríték czégyomással	2.40
44 AM. Erős, szürke levélboríték czégyomással	2.40
44 AB. Erős, világos szürke levélboríték czégyomással	2.45
144 JED. Erős, kékes szürke levélboríték czégyomással	2.50
144 OGS. Erős, sárga levélboríték czégyomással	2.50
144 RG. Igen jó világos kék, eres levélboríték czégyomással	2.55
44 GK. Igen jó erős kékes eres levélboríték czégyomással	2.50
44 AF. Finom vil. sárga levélboríték czégyomással	2.60
Jute S. Erős jute boríték czégyomással	2.65
244 A Cellulose igen erős Cellulos sárga levélboríték czégyomással	2.70

244 CG. Cellulose. Igen erős Cellulos világos hamuszín levélboríték czégyomással	2.70
244 D. Cellulose. Igen erős Cellulos világos zöld levélboríték czégyomással	2.70
144 BB. L. glnomabb fehér levélbor. czégyom. 46 BB. fehér okmány levélboríték czégyomással	3.60
46 P. Erős barna okmány levélboríték czégyomással	4.50
41 Patent Erős barna nagyobb okmány levélboríték czégyomással	3.00
Erős szürke okmány levélboríték czégyomással	3.80
91 AV. Na y Extra vastag patron levélboríték czégyomással	8.50

Egyébb nyomtatványokat hasonló oleó árban készítünk el.

Köhögés,

rekedtség és elyájkasodás ellen legjobb hatású szer a RÉTHY-féle

PEMETEFŰ-GZUKORKA,

mely ezen bajokat megszünteti.

Kapható minden gyógyszertárban. Egy doboz ára 30 kr. 5 dobozzal 1 frt 50 kr ért bérmentve küld

RÉTHY BÉLA, gyógyszerész Békés-Csabán.

PSEPHOFER J. vértisztító labdaccai,

azelőtt „általános labdaccai“ név alatt; mely utóbbi nevet teljes joggal megérdemlik, mivel csakugyan alig létezik betegség, melyben ezen labdaccai csodás hatásukat ezerszeresen be nem bizonyították volna.

Évtizedek óta ezen labdaccai általános elterjedésnek örvendenek és alig van család, melyben ezen kitűnő háziszertől készlet nem volna található. Számtalan orvos által ezen labdaccai háziszertől ajánlottak minden oly bajknál, melyek a rossz emésztésből és székrekedésből erednek, mint opozaverek, májbajok, kólika, vs. telulások, aranyér, bél-étlenség s hasonló betegségeknél. Vértisztító tulajdonságuknál fogva kitűnő hatással vannak vérszegénységre s az abból eredő bajknál is: így sápkórúál, idegességből származó fejfájásoknál stb. Ezen vértisztító labdaccai oly könnyen hatnak, hogy a legesekélyebb fájdalmakat sem okozzák és ennek folytán még a leggyengébb egyének, de még gyermekek által is minden aggodalom nélkül is bevehetők. — A számtalan hálaíratból, melyet e labdaccai fogyasztói a legkülönbözőbb és legnehezebb betegségeik után egészségük visszaszerzése folytán hozzánk intéztek, ezen helyen csakis néhányat említünk azon megjegyzéssel, hogy mindenki, a ki ezen labdaccaikat egyszer használta, meg vagyunk győződve, azokat tovább fogja ajánlani.

Köln, 1893. április hó 30-án

Tisztelt Pserhofer ur! Legyen szives és küldjön nekem ismét 15 tegereset az ön felülmulhatatlan vértisztító labdaccaiból utánvétellel. Fogadják ez uton is legmélyebb köszönetemet labdaccai csodahatásáért. Maradok teljes tisztelettel Pawlistik Ferencz, Köln, Lindenthal.

Hrasche, Flödnik mellett, 1887. szept. hó 12-én.

Tekintetes ur! Isten akarata volt, hogy az ön labdaccait kezeim közé kerültek, melyeknek hatását ezennel megírom: Én gyermek ágyban meghűltem, olyannyira, hogy semmi munkát sem voltam többé képes végezni és bizonyára már a holtak közt volnék, ha az ön csodálatra méltó labdaccait engem nem mentettek volna meg. Az Isten áldja meg Önt ezért ezerszer. Nagy bizalmam van hogy ezen labdaccai engem is tökéletesen ki fognak gyógyítani, a mint már másoknak is egészségük visszaszerésére segítségül szolgáláltak.

Knifcz Teréz.

Bécs-Ujhely, 887. november 9-én.

Mélyen tisztelt ur! A legforróbb köszönetemet mondok ezennel Önnek 60 éves nagynéném nevében. Az illető öt éven át szenvedett gyomorhurubban és vízkórúágban, már életét is megunta, melyről egyébként le is mondták, midőn véletlenül egy dobozt kapott az ön kitűnő vértisztító labdaccaiból s azoknak állandó használata folytán tökéletesen kigyógyult. Legfőbb tisztelettel Weinezzettel Jozefa.

Eichengraberamt, Gföhl mellett, 1889. márcz. 27-én.

Tekintetes ur! Alulírott ismétlen kér 4 csomagot az ön valóban hasznos és kitűnő labdaccaiból. El nem mulaszthatom legnagyobb elismerésemel kifejezni ezen labdaccai értéke felett és azokat, ahol csak alkalmam nyílik a szenvedőknek legmelegebben fogom ajánlani. Ezen hálaíratom tetszés szerint felhasználására Önt ezennel felhatalmazom. Teljes tisztelettel Hahn Ignác.

Gottschdorf, Kohlbach mellett, Szilézia, 1886. okt. 8.

T. ur! Felkérem, miszerint az ön vértisztító labdaccaiból egy csomagot 6 dobozzal küldeni sziveskedjék, Csakis az ön csodálatos labdaccainak köszönhetem, hogy egy gyomorhajótól, mely engem öt éven át gyötört megszabadultam. Ezen labdaccai nálam sohasem fognak kifogyni, s midőn legforróbb köszönetemet kifejezem, vagyok tisztelettel Zwickl Anna.

Ezen vértisztító labdaccai csakis a Pserhofer J.-féle az „arany birodalmi almához“ oltozott gyógyszerárban, Bécsben, I., Singerstrasse 15. sz. a. készítettnek valódi minőségben s egy 15 szem labdaccaot tartalmazó doboz ára 21 kr. Egy csomag melyben 6 doboz tartalmazatik 1 frt 5 krba kerül; bérmentellen utánvételi küldésnél 1 frt. 40 kr. egy csomagnál kevesebb nem küldetik el.

Az összeg előbbeni beküldésénél (mi legjobban posta-utalványon eszközöltetik) bérmentes küldéssel együtt 1 csomag 1 frt 25 kr, 2 csomag 2 frt, 30 kr., 3 csomag 3 frt 35 kr., 4 csomag 4 frt 40 kr., 5 csomag 5 frt 20 kr., és 10 csomag 9 frt 20 krba kerül.

NB. Nagy elterjedésük következtében ezen labdaccai a legkülönbözőbb nevek és alakok alatt utánoztatnak; ennek következtében kéretik csak a Pserhofer J.-féle vértisztító labdaccaikat követelni és csakis azok tekintetűk valódiaknak, melyeknek használati utasítása a Pserhofer J. névaláírással fekete színben és minden egyes doboz fedele ugyanazon aláírással vörös színben van ellátva.

PSEPHOFER J. Bécs, I., Singerstrasse 15. sz. gyógyszerész zum goldenen Reihsapfel.

Nyomatott Hoffmann és Társa könyvnyomdájában Debreczenben. Főpostával szemben.